

Tổng công ty Điện lực miền Bắc: 56 năm một chặng đường đầy tự hào

11:19 06/10/2025

Ngày 6/10/1969, trong bối cảnh đất nước còn nhiều khó khăn, Bộ Điện và Than đã quyết định thành lập Công ty Điện lực miền Bắc, tiền thân của Tổng công ty Điện lực miền Bắc (EVNNPC) ngày nay. Từ đó đến nay, trải qua 56 năm xây dựng và trưởng thành, EVNNPC đã khẳng định vị thế là đơn vị nòng cốt trong hệ thống điện quốc gia, đóng góp to lớn vào sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Những ngày đầu thành lập, cán bộ, công nhân ngành Điện miền Bắc vừa sản xuất, vừa kiên cường bám trụ trong mưa bom bão đạn để bảo vệ nguồn sáng cho Thủ đô và các khu công nghiệp. Điện không chỉ là năng lượng sản xuất mà còn là “mạch máu” phục vụ chiến đấu, bảo đảm hậu phương lớn miền Bắc vững mạnh.

Giữ vững dòng điện trong bom đạn

Ngay từ những ngày đầu thành lập (năm 1969), Công ty Điện lực bước vào một giai đoạn đặc biệt khốc liệt, đế quốc Mỹ liên tục tiến hành các cuộc ném bom phá hoại miền Bắc, trong đó các công trình điện từ nhà máy điện, trạm biến áp đến đường dây tải điện luôn là mục tiêu trọng điểm ném bom và tàn phá của đế quốc Mỹ. Lực lượng công nhân vừa sản xuất, vừa trực tiếp tham gia khắc phục sự cố ngay dưới làn bom đạn. Tập thể cán bộ, kỹ sư, công nhân Công ty đã thể hiện tinh thần kiên cường vừa sản xuất, vừa trực tiếp tham gia khắc phục sự cố ngay dưới làn bom đạn. Nhiều khi vừa dựng xong cột điện, kéo xong đường dây, máy bay Mỹ lại quay lại ném bom, nhưng chỉ sau vài giờ, đường dây lại được khôi phục để đảm bảo dòng điện thông suốt.

Trước tình hình đó, Công ty đã tập trung huy động mọi nguồn lực, tận dụng khả năng, trí tuệ của tập thể cán bộ, công nhân viên, đồng thời tranh thủ thời gian đế quốc Mỹ "tạm ngừng ném bom miền Bắc", Ban lãnh đạo Công ty đã chỉ đạo khẩn trương khôi phục sản xuất, củng cố các mặt quản lý, sắp xếp lại tổ chức, chuẩn bị các điều kiện vật chất - kỹ thuật để vừa sản xuất, vừa sẵn sàng chiến

đấu, vừa xây dựng và mở rộng công trình điện mới có công suất và sản lượng lớn hơn, đáp ứng được nhu cầu trước mắt và chuẩn bị đón nhận những thời cơ, thách thức mới.

Trong những năm tháng ác liệt của chiến tranh chống Mỹ, cứu nước, nhiều nhà máy điện và các trạm biến áp đầu mối bị đánh phá ác liệt như nhà máy điện Vinh (Nghệ An), nhà máy điện Thượng Lý (Hải Phòng), nhà máy điện Uông Bí (Quảng Ninh), nhà máy điện Yên Phụ (Hà Nội), nhà máy điện Thác Bà (Yên Bái), nhà máy điện Hàm Rồng (Thanh Hóa)... qua hai đợt Mỹ đánh phá miền Bắc, các cơ sở của Công ty Điện lực phải đương đầu với 1.634 trận oanh kích của địch.

Nhưng bom đạn và mất mát không khuất phục được ý chí tinh thần cách mạng của những người thợ điện kiên cường bám trụ với tinh thần "vừa sản xuất, vừa sẵn sàng chiến đấu", vừa tập trung mọi năng lực, công sức, trí tuệ để khôi phục các nhà máy điện bị tàn phá, củng cố hoàn thiện hệ thống lưới điện và tổ chức lại sản xuất, đảm bảo dòng điện vận hành liên tục.

Một thời kỳ hào hùng của Công ty Điện lực vừa đánh giặc vừa sản xuất đã góp phần ghi danh vào lịch sử đất nước và lịch sử ngành Điện cách mạng Việt Nam. Với tinh thần bất khuất "Trái tim người thợ điện còn đập thì dòng điện không bao giờ tắt" và lòng quả cảm "Tổ quốc cần điện như cơ thể cần máu", nhiều cán bộ, công nhân đã ngã xuống vì mục tiêu "Giữ vững dòng điện trong mọi tình huống". Sau hai cuộc chiến tranh phá hoại miền Bắc xã hội chủ nghĩa do đế quốc Mỹ phát động, đã có 123 cán bộ, công nhân viên của Công ty Điện lực đã anh dũng hy sinh để giữ vững dòng điện cho Tổ quốc.

Năm 1975, miền Nam hoàn toàn giải phóng, Công ty Điện lực vừa phải khắc phục hậu quả chiến tranh, khôi phục sản xuất, vừa san sẻ đội ngũ cán bộ lãnh đạo, công nhân lành nghề vào tiếp quản các cơ sở vật chất của ngành ở miền Nam.

Năm 1979, khi chiến tranh biên giới xảy ra, hệ thống điện tại 6 tỉnh biên giới phía Bắc trở thành mục tiêu đánh phá ác liệt của địch và hư hại nặng nề. Nhà máy điện Lạng Sơn và Lào Cai bị phá hoại hoàn toàn; lưới điện của các tỉnh Hà Giang, Quảng Ninh, Cao Bằng... hư hỏng nặng. Phát huy truyền thống anh dũng, bất khuất, tập thể CBCNV Công ty Điện lực đã kiên cường bám địa bàn duy trì dòng điện, với quyết tâm “Địch phá hỏng ta lập tức khôi phục”. Có thể nói, những người thợ điện thời kỳ ấy chính là những “chiến sĩ trên mặt trận thầm lặng”, góp phần giữ vững hậu phương lớn miền Bắc, chi viện cho tiền tuyến miền Nam.

Chiến tranh qua đi, với nỗ lực của CBCNV Công ty Điện lực, đến cuối năm 1980, tổng công suất nguồn đạt 590,4MW; các đường dây điện có cấp điện áp từ 3kV đến 110kV đạt hơn 9.286km; tổng dung lượng máy biến áp các loại đạt 2.560MVA đáp ứng công suất sử dụng cho công nghiệp Trung ương tăng hơn 1,6 lần và công nghiệp địa phương tăng hơn 1,4 lần, công suất sử dụng cho bơm thủy lợi tăng 1,2 lần so với năm 1976.

Vượt khó đi lên

Trong suốt chặng đường 56 năm, Tổng công ty Điện lực miền Bắc đã phải đối diện với nhiều thử thách khắc nghiệt. Trên bình diện quốc tế, các cuộc khủng hoảng năng lượng toàn cầu diễn ra đã tác động mạnh đến Việt Nam. Giá nhiên liệu cho phát điện như than, dầu, khí biến động khó lường, nhiều thời điểm tăng vọt, gây áp lực lớn đến chi phí sản xuất và vận hành hệ thống điện. Trong bối cảnh đó, EVNNPC đã linh hoạt điều hành, tối ưu nguồn lực, triển khai các giải pháp tiết kiệm điện, đồng thời đẩy mạnh ứng dụng khoa học công nghệ để giảm tổn thất điện năng, duy trì cung cấp điện ổn định cho khách hàng.

Bên cạnh đó, thiên nhiên khắc nghiệt cũng là thử thách thường trực. Bão lũ ở các tỉnh miền núi phía Bắc, hay hạn hán khốc liệt tại nhiều địa phương không chỉ gây thiệt hại về tài sản, mà còn ảnh hưởng trực tiếp đến hạ tầng điện. Sau cơn bão Yagi tháng 9/2024, hàng nghìn cột điện, trạm biến áp từng bị gió bão quật ngã; nhiều khu vực bị cô lập, lưới điện gián đoạn. Thế nhưng, vượt lên trên tất cả, những người thợ điện miền Bắc đã không quản hiểm nguy, ngày đêm có mặt tại hiện trường, khẩn trương khắc phục sự cố, khôi phục cấp điện trong thời gian sớm nhất.

Khẩn trương khắc phục sự cố, khôi phục cấp điện trong thời gian sớm nhất

Nhiều hình ảnh đẹp đã in đậm trong lòng nhân dân: công nhân trèo cột điện giữa mưa gió, băng qua dòng nước xiết để dựng lại đường dây, hay trắng đêm khắc phục sự cố nhằm đưa ánh sáng về bản làng. Đó chính là minh chứng rõ ràng nhất cho bản lĩnh, tinh thần sáng tạo và ý chí đoàn kết của tập thể EVNNPC.

Nhờ sự kiên cường đó, dù trong hoàn cảnh khó khăn đến đâu, mạch điện miền Bắc vẫn được giữ vững, liên tục và an toàn, đảm bảo cho sản xuất, kinh doanh và sinh hoạt của hàng triệu hộ dân. Đây cũng là yếu tố quan trọng giúp EVNNPC khẳng định vai trò tiên phong trong việc bảo đảm an ninh năng lượng quốc gia.

Nhiều thành tựu trên hành trình 56 năm

Trên hành trình 56 năm xây dựng và phát triển, EVNNPC đã triển khai hàng loạt dự án trọng điểm nhằm mở rộng và nâng cấp lưới điện. Các công trình trạm biến áp và đường dây 110kV được hoàn thành đồng bộ, tạo nên hệ thống truyền tải vững chắc. Đặc biệt, lưới điện hạ áp đã vươn tới vùng sâu, vùng xa, miền núi và hải đảo, đưa ánh sáng văn minh đến từng bản làng, góp phần xóa đói, giảm nghèo và xây dựng nông thôn mới.

Lá cờ đầu đưa điện về nông thôn

Thực hiện chủ trương điện khí hóa nông thôn của Đảng và Nhà nước, Công ty Điện lực đã nỗ lực vượt khó để mở rộng địa bàn cấp điện và trong nhiều năm

liền, EVNNPC luôn là đơn vị dẫn đầu toàn ngành về công tác điện nông thôn. Địa hình nông thôn miền núi phía Bắc trải rộng và phức tạp, phụ tải không tập trung, bán kính cấp điện lớn, đường dây trung, hạ áp rất dài nên suất đầu tư cho lưới điện ở vùng cao lên rất lớn... Song EVNNPC xác định không lấy hiệu quả kinh tế làm đầu, mà lấy hiệu quả chính trị, xã hội làm trọng, tính đến năm 2025, Tổng công ty Điện lực miền Bắc đã hoàn thành sứ mệnh đưa dòng điện quốc gia đến hầu khắp mọi miền, 100% số xã trên địa bàn quản lý (4.467/4.467 xã) và 99,23% số hộ dân nông thôn (7.995.041/8.057.061 hộ) đã được sử dụng điện lưới Quốc gia. Đây là một trong những thành tựu xã hội nổi bật, góp phần nâng cao chất lượng đời sống, thúc đẩy phát triển kinh tế ở khu vực nông thôn, miền núi và vùng sâu, vùng xa.

Đưa điện về bản

Không chỉ dừng lại ở đất liền, EVNNPC đã đưa điện lưới Quốc gia ra 4/4 huyện đảo thuộc địa bàn quản lý gồm Vân Đồn, Cô Tô (Quảng Ninh), Bạch Long Vĩ, Cát Hải (Hải Phòng). Việc hoàn thành cấp điện đến các địa phương đặc thù này không chỉ có ý nghĩa chiến lược trong phát triển kinh tế biển mà còn góp phần giữ vững chủ quyền và an ninh quốc phòng nơi đầu sóng ngọn gió của Tổ quốc.

Đảm bảo an ninh năng lượng quốc gia

Với địa bàn quản lý rộng lớn, EVNNPC cung cấp điện cho 11 triệu khách hàng trên địa bàn 17 tỉnh/thành phía Bắc, chiếm 40% dân số cả nước. Đây là khu vực tập trung nhiều khu công nghiệp và khu kinh tế trọng điểm quốc gia như Bắc Ninh, Phú Thọ, Hải Phòng, Thái Nguyên, Quảng Ninh, Hưng Yên... EVNNPC đã

giữ vững vai trò trụ cột trong đảm bảo an ninh năng lượng, không chỉ cung cấp điện ổn định, liên tục cho hàng triệu hộ dân mà còn đáp ứng kịp thời nhu cầu điện ngày càng tăng cao của các khu công nghiệp, khu chế xuất, khu kinh tế ven biển. Sự chủ động trong đầu tư lưới điện 110kV và hệ thống trung, hạ áp đã giúp các doanh nghiệp có môi trường sản xuất ổn định, thu hút thêm đầu tư, qua đó thúc đẩy tăng trưởng kinh tế – xã hội khu vực phía Bắc.

Đảm bảo an ninh năng lượng quốc gia

Việc đảm bảo nguồn điện ổn định, an toàn không chỉ là yếu tố then chốt cho phát triển công nghiệp và dịch vụ, mà còn góp phần giữ vững ổn định chính trị, nâng cao đời sống Nhân dân và khẳng định vai trò nòng cốt của EVNNPC trong hệ thống điện quốc gia.

Dẫn đầu EVN về sản lượng điện thương phẩm

EVNNPC là đơn vị nhiều năm liền dẫn đầu Tập đoàn Điện lực Việt Nam về sản lượng điện thương phẩm. Con số này phản ánh không chỉ quy mô thị trường mà còn khẳng định năng lực quản lý, vận hành hiệu quả của Tổng công ty. Trong bối cảnh nhu cầu điện liên tục tăng cao, EVNNPC đã đáp ứng kịp thời, góp phần duy trì tốc độ tăng trưởng ổn định của nền kinh tế và nâng cao chất lượng đời sống nhân dân.

Đẩy mạnh ứng dụng khoa học công nghệ

Không ngừng đổi mới, EVNNPC đã đẩy mạnh ứng dụng công nghệ hiện đại vào công tác quản lý, vận hành. Hệ thống trung tâm điều khiển xa, SCADA/DMS đã

được triển khai rộng rãi, giúp giám sát và điều hành lưới điện một cách tập trung, nhanh chóng và chính xác. Đây là bước tiến quan trọng trong quá trình chuyển đổi số, tiến tới xây dựng lưới điện thông minh theo tiêu chuẩn quốc tế. Việc ứng dụng công nghệ đã giúp Tổng công ty giảm tổn thất điện năng, nâng cao độ tin cậy cung cấp điện, đồng thời cải thiện chất lượng dịch vụ khách hàng.

Kết quả nổi bật giai đoạn 2021-2025 của EVNNPC

Trong giai đoạn 2021-2025, Tổng công ty Điện lực miền Bắc đã đạt được những bước tiến vững chắc về mặt tăng trưởng điện thương phẩm và nâng cao chất lượng dịch vụ khách hàng. Sản lượng điện thương phẩm của EVNNPC đã tăng từ khoảng 74,86 tỷ kWh năm 2020 lên ~ 99,15 tỷ kWh vào năm 2024, tương đương mức tăng trung bình ~ 7,3%/năm. Việc đảm bảo điện liên tục, đáng tin cho phát triển kinh tế của 27 tỉnh thành phía Bắc trước sáp nhập và nay là 17 tỉnh sau sáp nhập đã được thực hiện tốt, góp phần phát triển sản xuất và nâng cao đời sống người dân.

Công tác kinh doanh dịch vụ khách hàng, EVNNPC đã áp dụng toàn bộ dịch vụ điện theo phương thức điện tử cấp độ 4 và đưa 100% dịch vụ điện kết nối lên Cổng Dịch vụ công quốc gia; thời gian cấp điện mới cho khách hàng trung áp được rút ngắn đáng kể, bình 3,25 ngày năm 2024, giảm so với quy trình trước và so với quy định của tập đoàn. Tỷ lệ thanh toán điện không dùng tiền mặt tăng mạnh, đạt ~ 92% trong năm 2024 và ~ 95,8% trong 6 tháng đầu năm 2025; doanh thu qua các kênh không dùng tiền mặt ~ 99%. Tổn thất điện năng cũng có xu hướng giảm, là minh chứng cho hiệu quả vận hành và quản lý kỹ thuật được nâng cao.

Về xếp hạng tín nhiệm quốc tế trong thời gian từ năm 2020, EVNNPC đã lần đầu được Tổ chức Fitch Ratings đánh giá xếp hạng tín nhiệm đạt mức BB/ Ổn định. Hai năm tiếp theo là năm 2021 và 2022, EVNNPC được đánh giá ở mức BB-, triển vọng “Tích cực”. Cho đến năm 2023 là năm đầu tiên EVNNPC được Tổ chức Fitch Ratings nâng xếp hạng tín nhiệm lên mức BB+, triển vọng “Ổn định”.

Tiên phong trong công tác an sinh xã hội và hỗ trợ cộng đồng

Bên cạnh nhiệm vụ sản xuất, kinh doanh điện năng, EVNNPC luôn tiên phong trong công tác an sinh xã hội và hỗ trợ cộng đồng, thể hiện rõ trách nhiệm của một doanh nghiệp nhà nước vì lợi ích nhân dân. Hằng năm, Tổng công ty và các đơn vị thành viên đã triển khai nhiều hoạt động thiết thực như: xây dựng nhà tình nghĩa, hỗ trợ hộ nghèo, tặng học bổng cho học sinh vượt khó, ủng hộ Quỹ Vì người nghèo, Quỹ Đền ơn đáp nghĩa, cùng nhiều chương trình thiết thực cho cộng đồng tại vùng sâu, vùng xa.

Đặc biệt, trong những giai đoạn khó khăn như dịch bệnh COVID-19 hay khi thiên tai bão lũ gây thiệt hại nặng nề, lực lượng cán bộ, công nhân viên EVNNPC không chỉ nỗ lực khôi phục điện nhanh chóng mà còn trực tiếp ủng hộ vật chất, nhu yếu phẩm, chung tay cùng chính quyền địa phương giúp nhân dân ổn định cuộc sống.

Những nghĩa cử ấy đã góp phần lan tỏa hình ảnh đẹp của “người thợ điện miền Bắc”, khẳng định EVNNPC không chỉ là trụ cột của ngành điện, mà còn là doanh nghiệp vì cộng đồng, vì nhân dân, gắn bó mật thiết với sự phát triển bền vững của xã hội.

Khát vọng vươn xa

Bước sang giai đoạn phát triển mới, Tổng công ty Điện lực miền Bắc xác định tầm nhìn trở thành một doanh nghiệp hiện đại, chuyên nghiệp và phát triển bền vững. Để hiện thực hóa mục tiêu đó, EVNNPC đang tập trung đẩy mạnh chuyển đổi số toàn diện, ứng dụng công nghệ 4.0 vào quản lý, vận hành và kinh doanh điện năng. Song song với công nghệ, EVNNPC coi khách hàng là trung tâm, không ngừng nâng cao chất lượng dịch vụ, rút ngắn thời gian cấp điện, mở rộng kênh chăm sóc trực tuyến và tương tác đa chiều. Những đổi mới này giúp trải nghiệm của khách hàng ngày càng tiện lợi, nhanh chóng, góp phần khẳng định hình ảnh một doanh nghiệp điện lực hiện đại, lấy sự hài lòng của khách hàng làm thước đo thành công.

Không chỉ dừng lại ở cung cấp điện, EVNNPC còn tiếp tục khẳng định vai trò trụ cột trong bảo đảm an ninh năng lượng quốc gia, đồng hành cùng các địa phương trong thu hút đầu tư, phát triển công nghiệp và nâng cao đời sống nhân dân. Đây là đóng góp thiết thực vào sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và phát triển bền vững của đất nước.

56 năm – một chặng đường đầy tự hào. Từ những ngày đầu gian khó trong khói lửa chiến tranh đến thời kỳ hội nhập, đổi mới và hiện đại hóa, EVNNPC đã viết nên truyền thống đáng tự hào của “người thợ điện miền Bắc”. Ngày nay, Tổng công ty Điện lực miền Bắc tiếp tục tỏa sáng như một biểu tượng của niềm tin và khát vọng, xứng đáng với sự tin tưởng mà Đảng, Nhà nước và Nhân dân giao phó.

PV